

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број: 15.04-96-122/15

Датум: 16.10.2015. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, рјешавајући по захтјеву Инвеститора „Тесла“ д.о.о. Модрича, за издавање еколошке дозволе за МХЕ „Црквина“ на ријеци Црквена, на територији општине Теслић, инсталисане снаге 249 kW, а на основу члана 90. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12и 79/15), члана 2. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12) и члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“ број 13/02, 87/07 и 50/10), д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Даје се Инвеститору „Тесла“ д.о.о. Модрича, ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА за МХЕ „Црквина“ на ријеци Црквена, на локацији к.ч. 938/1 К.О. Очауш 1, што одговара к.ч. број 2811, 2813 К.О. Очауш (нови премјер) и к.ч. број 860/1, 860/42 К.О. Угодновић, што одговара к.ч. број 2628 и 2629/2 К.О. Угодновић (нови премјер) општина Теслић, инсталисане снаге 249 kW.
2. Погони и постројења за које се издаје еколошка дозвола су:
 - 2.1. Хидроенергетско кумулационо-прибранско постројење са проточним режимом рада МХЕ „Црквина“, чине сљедећи објекти:
 - Водозахват тиролског типа, димензија око 27,00 x 14,00 m, који би био лоциран на к.ч. број 938/1 К.О. Очауш 1 и 860/1 К.О. Угодновић
 - Цјевовод, дужине око 1650, профила 650 и 600 mm, на к.ч. број 938/1 к.о. Очауш 1 и на дијелу к.ч. број 860/1 к.о. Угодновић
 - Машинска зграда, спратности П (приземље), димензија око 12,80 x 8,00 m, ± 0,5 m, на к.ч. 860/42 К.О. Очауш 1
 - Одводни канал
3. „Тесла“ д.о.о. Модрича дужно је да:
 - 3.1. Испуни основне обавезе заштите животне средине, у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине током рада и престанка рада постројења.

3.2. Примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија, током рада и престанка рада постројења, у складу са достављеном документацијом за издавање еколошке дозволе, а посебно:

3.2.1. Мјере за заштиту ваздуха

За вријеме изградње:

- Теретна возила и друга возила, који ће одвозити/довозити грађевински материјал и слично, прије изласка на саобраћајнице очистити од остатака земље која се може наћи на точковима возила, у складу са Законом о основима безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“, број 06/06).
- Извршити прекривање церадом возила који превозе изразито суви прашинасти материјал, уколико возило иде у јавни саобраћај.
- Током застоја или било какве обуставе рада механизације искључити моторе на истим.
- Брзину и рад транспортних средстава прилагодити условима пута.
- Вршити техничке прегледе машина и возила која ће се користити приликом изградње објеката.
- Користити уређаје, возила и постројења која су класификована у категорију са минималним утицајем на квалитет ваздуха.
- Обавезно користити нискосумпорна горива, као енергенте.
- Примјенити све мјере током извођења грађевинских радова (ископ, утовар и истовар материјала) за спречавање дисперзије лебдећих честица на локацији, и примјењивати све мјере заштите којима се емисије лебдећих честица доводе у граничне вриједности (оптимална влажност материјала, квашење и орошавање материјала).
- Редовно одржавати и кvasити приступне и друге градилишне путеве као и манипулативне платое, а локалне саобраћајнице планирати на начин да се не поремети локални и транзитни саобраћај у односу на ситуацију прије почетка изградње.
- У циљу оцјене утицаја на стање квалитета ваздуха при извођењу радова на изградњи предметних малих хидроелектране, пратити концентрацију загађујућих материја у ваздуху.

У току експлоатације:

- Након изградње објеката извршити мјерење квалитета ваздуха, а уколико се уочи да је дошло до прекорачења вриједности прописаних Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12), спровести додатне мјере у циљу заштите квалитета ваздуха.
- У току експлоатације предметних енергетских постројења нису потребне посебне мјере заштите ваздуха јер је технолошки процес производње електричне енергије такав да нема утицаја на ваздух.

3.2.2. Мјере за заштиту вода

У току изградње:

- Предметна локација за изградњу МХЕ „ЦРКВИНА“ се налази у оквиру граница сливног подручја црпилишта „Студенци“, те се мора обратити пуна пажња да се у току изградње и експлоатације не догоди загађење водотока.
- Није дозвољено извођење радова којим би се реметио или мијењао правац водотока, као ни радови на регулацији ријечиог корита без претходне сагласности надлежних институција.
- Квалитет воде по изласку из хидроцентрале треба бити бар истог квалитета воде који се у њу упушта.
- Пратити вриједности параметара квалитета воде аутоматском мјерном опремом на локацији водозахвата и машинске зграде.
- За грађевинске раднике, на локацији обезбједити покретне преносне еколошке санитарне тоалете, и у сарадњи са надлежном комуналном службом редовно одржавати и празнити.
- На градилиштима и за транспорт опреме и материјала искључиво користити технички исправну механизацију и превозна средства.
- Забрањује се дистрибуција горива на предметном локалитету, због могућности загађења животне средине.
- На предметној локацији поставити посуду за адсорбенс (пиљевина, пијесак, екопор) у случају просипања нафте и нафтиних деривата.
- Отпад настао упијањем нафте и нафтиних деривата посебно одлагати и третирати као опасан отпад у договору са надлежном службом.
- Успоставити систем адекватног управљања отпадним водама већ у фази организације градилишта тако да се прилазне саобраћајнице и манипулативне површине изграде тако да буде обезбијеђен одвод површинских вода и прилагођена предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила који ће се кретати на наведеној локацији.
- Добром организацијом и надзором минимизирати могућност инцидентног загађења воде због немарности особља.
- Вишак материјала након изградње предметног постројења, не смије се истресати у водоток.
- Површине на локацији редовно чистити и одржавати уредним.
- Прање и одржавање радне механизације не обављати на предметној локацији.
- Обавезно се придржавати смјерница (провођење мјера управљања водног ресурса) и услова који су дати у водопривредној сагласности - дозволи.
- Правилно одлагање комуналног отпада (у затворене канте) до преузимања од стране надлежне комуналне службе.
- Заштитити површине осјетљиве на ерозију средствима стабилизације која спречавају ерозију и наношење еродираниог материјала у водоток. Ово се односи прије свега на обале ријеке на којима ће се изводити највећи обим грађевинских радова.
- Предузимати активности у циљу заштите постојеће вегетације. Постојећу вегетацију треба максимално сачувати.
- У случају појаве ерозивних процеса подузети хитне мјере стабилизације тла.
- Сав материјал од ископа који неће бити употребљен у току грађевинских активности мора бити депониран на за то предвиђеним локацијама и заштићеним од појаве ерозије.

- Квалитетнија земља из ископа се може користити за рекултивацију околног земљишта и насипа тако да се сав материјал од ископа који неће бити употребљен у току грађевинских активности депонује на за то предвиђеним локацијама и заштити од ерозије.
- Избјежавати деградацију тла изван пројектом дефинисаног простора, те засјецање нагиба, узимање грађевинског материјала из падина подложних клизању уз примјену најбоље расположиве технологије и инжењерске технике.

У току експлоатације:

- Обезбедити гарантовани еколошки прихватљив проток, односно правилно управљати испуштањем воде намјењене одржавању еколошког минимума у циљу одржавања живота акватичких заједница, устаљеног режима и квалитета воде у ријечном кориту низводно од објекта водозахвата МХЕ према одредбама члана 66. Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, број 50/06).
- Поштовати водопривредни и биолошки минимум у циљу заштите комплетног екосистема, поготово у супшим периодима и његово праћење аутоматским мјерним инструментима.
- Израда упуства режима рада са посебним приказом за период малих и великих вода.
- Праћење хидролошких параметара (водостаја, протока) аутоматским водомјерним станицама на локацији водозахвата и машинске зграде.
- Квалитет воде по изласку из хидроцентрале треба бити бар истог квалитета воде који се у њу упушта.
- Спроводити мјере заштите воде у сливу уклањањем потенцијалних загађивача, спречавањем деградације обрадивог земљишта, контролом експлоатације шума и извођењем антиерозивних радова.
- Провођење мјера управљања водног ресурса сагласно водопривредној дозволи.
- Правилно уредити привремену депонију плутајућег наноса у смислу позитивних начела заштите животне средине, или прикупљени отпад одлагати у намјенске контејнере веће запремине, до преузимања сакупљеног отпада од стране надлежне комуналне службе.
- Ономогућити приступ депонији неовлашћеним лицима и спријечити неконтролисано разношење сакупљеног отпада.
- Извршити издвајање корисних компоненти из плутајућег наноса (нпр. дрво).
- На основу почетног, „нултог“ стања спроводити програм мониторинга за континуирано праћење хидролошких параметара квалитета површинских вода.
- Извршити анализу физичко - хемијских параметара муља из таложника у току пробног рада постројења. Ако испуштање муља у водоток рјечице Црквена и резултати анализе физичко - хемијских параметара муља указује на могућност негативних утицаја муља на квалитет воде, потребно је примјенити другу мјеру збрињавања муља, као што је одлагање муља на санитарној депонији.
- Атмосферске воде са кровних и манипулативних површина, водити канализационом мрежом до корита ријеке која пролази поред предметне локације, а служи као реципијент атмосферских вода са околног земљишта.
- Испод трансформаторског постројења машинске зграде, као и испод турбине изградити непропусне танкване, уљне базене запремине довољне да могу

примити сво евентуално исцурјело турбинско или изолационо уље из система машинске зграде.

- Плуताјући нанос на подручју објекта хидроелектрана редовно сакупљати и по потреби одвозити у сарадњи са надлежном комуналном службом.
- Правилним управљањем при испуштању воде намијењених одржавању биолошког минимума осигурати одржавање живота акватичних заједница, устаљен режим и квалитет воде у ријечном кориту ријеке низводно од објекта малих хидроелектрана.
- За предметне објекте прибавити водне дозволе, у складу са Законом о водама и придржавати се услова из истих.
- Уколико експлоатацијом и функционисањем предметног објекта дође до промјене природног режима вода, а то проузрокује штету било каквог карактера одговорно лице постројења је дужно да узроке штете отклони, а штету надокнади.
- **Само пречишћене воде испуштати у крајњи реципијент у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01).**

3.2.3. Мјере за заштиту од буке

У току изградње:

- Грађевинске радове који производе велику буку изводити у одређеним временским интервалима у изводити их у планираном радном времену.
- Забрањено је коришћење грађевинских машина у ноћном периоду.
- Радници на градилишту морају користити заштитну опрему против буке.
- У случају да поједине машине прекорачују дозвољене вриједности нивоа буке не користити их, односно користити технички исправну механизацију.
- Користити машине са смањеном емисијом буке у животну средину и извршити подизање зеленог појаса, уз правилан одабир и диспозицију дрвореда и другог зеленила у циљу формирања заштитних баријера, према сусједним објектима и саобраћајницама.

У току експлоатације:

- У циљу спречавања емисије прекомјерне буке из објекта редовно пратити исправност и одржавати техничке стандарде инсталиране опреме и уређаја.
- Машинска зграда као највећи извор буке мора бити звучно изолована тако да спријечи ширење буке у животну средину.
- Нису потребне посебне мјере заштите становништва од буке у периоду експлоатације малих хидроелектрана, а у току ремонта радници морају користити заштитна средства ради заштите од буке.

3.2.4. Мјере за заштиту земљишта

У току изградње:

- Прије почетка изградње испланирати приступне путеве за механизацију, те одлагалишта на локалитетима гдје ће бити најмања штета за биљни покров.

- На цијелој површини унутар границе извођења радова привремено уклонити површински слој земљишта и то попречним скидањем слојева са депоновањем материјала на привремене депоније дуж границе зоне радова.
- Обзиром да се ради о подручју у ком преовладавају земљишта нижих бонитетних категорија, односно земљишта која имају минимални надслој хумуса, уколико се при скидању површинског слоја наиђе на исти, оставити га за касније хортикултурно уређење локације градилишта чиме ће се умањити деградација педолошког слоја земљишта.
- Проводити редовно и контролисано збрињавање комуналног и опасног отпада, односно забрањено је било какво привремено или трајно одлагање отпадног материјала на околно тло осим на за те намјене Пројектом организације градилишта и Планом управљања отпадом предвиђеним мјестима, те поставити непропусне контејнере за отпад.
- Након завршетка радова санирати приступне путеве, привремена паркиралишта механизације и опреме те уклонити вишак грађевинског и отпадног материјала са ширег простора око мјеста грађења.
- Сјечу шума, односно крчење постојеће вегетације свести на минимум да се спријече процеси клизања и ерозије тла.
- Површине осјетљиве на ерозију заштитити средствима за стабилизацију тла као и засадити биљкама које спречавају ерозију.
- Паркиралишта морају бити водонепропусна ради спречавања процуривања уља и нафтних деривата у земљиште и воду, а гараже и платои на којима се врши евентуално прање и одржавање возила морају имати систем за прикупљање употребљених вода и отпадних уљних материја у таложник са сепаратором.
- Строго се забрањује дистрибуција и манипулација са нафтним дериватима на градилишту.
- Све привремене објекте, позајмишта, предмете и материјале са површина кориштених за потребе градилишта уклонити након завршетка радова и изравнати те површине уз њихово довођење у првобитно стање.
- Забрањено је отискивање материјала из ископа у ријечно корито.
- Могућност било каквих инцидентних ситуација у току извођења грађевинских радова, које могу имати утицај на животну средину, свести на минимум правилном организацијом грађења и надзором над извођењем радова.
- Добрим одабиром локације позајмишта материјала и одлагалишта отпадног материјала спријечити појаве ерозије, нестабилности падина и обрушавања терена.
- Радови на предметној локацији се морају организовати у оквиру димензија градилишта, утврђених пројектном документацијом, како би се спријечила деградација околног земљишта, флоре и фауне.
- У случају минирања све радове изводити у складу са Правилником о заштитним мјерама при руковању експлозивима и лагумању (минирању) у рудницима и каменоломима, као и при другим радовима и Правилником о техничким нормативима при руковању експлозивним средствима и минирањем у рударству (Службени гласник СФРЈ, 9/67, 26/88 и 63/88).
- Урадити акциони план заштите у случају просипања опасних материја у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода, као и земљишта.

- У случају просипања нафте и уља одмах извршити чишћење тог простора посипањем апсорбента по загађеном земљишту и механички одстранити загађено земљиште.
- Сакупљено гориво и уље са присутним материјалом и одстрањено земљиште уклонити и депоновати на посебно предвиђено водонепропусно мјесто или у водонепропусни контејнер за опасни отпад.

У току експлоатације:

- На одговарајућим мјестима поставити контејнере затвореног типа за прикупљање комуналног отпада.
- На одговарајућим мјестима поставити посуде за чување и складиштење горива, мазива и уља, односно депоновања старог уља и мазива.
- Бурад која ће се користити за чување горива морају бити од поцинчаног челичног лима, заварене конструкције и са по два челична обруча ради заштите приликом премјештања, утовара и истовара.
- Манипулативни плато у кругу хидроелектране асфалтирати или бетонирати тако да се спријечи проциривање нафте и њених деривата у земљиште и евентуално цурење из моторних возила која се крећу у кругу хидроелектране.
- Сва механизација која ће се користити за потребе функционисања предметног постројења мора бити паркирана на асфалтираном/бетонираном платоу за паркинг.
- У случају инцидента извршити хитну интервенцију у складу са плановима интервентних мјера у инцидентним ситуацијама.
- Вршити редовно одржавање и чишћење сабирних уљних јама испод турбина.
- На мјестима која су највише захваћена ерозионим процесима извршити мјере заштите од ерозије (шумско-мелиоративне радове) посебно на огољеним површинама.
- Редовно пратити околни терен и подузети мјере стабилизације тла ради заштите од ерозије.
- Извршити пошумљавање терена који је раскрчен због грађевинских радова да би се да би се свела на најмању могућу мјеру ерозије тла.

3.2.5. Мјере за заштиту пејзажа

У току изградње:

- Забрањена је сјеча и крчење постојећих шумских површина изван пројектом утврђеног простора за градилиште.
- Предузимати мјере за заштиту од пожара.
- Спријечити непотребну експлоатације природних добара (камена, хумуса).
- Планирати зелени појас од аутохтоног садног материјала уз машинске кућице и водозахват, у циљу спречавања или смањења евентуалног негативног утицаја на пејзажне карактеристике цјелокупног овог подручја

У току експлоатације:

- Пошумљавати голети погодне за пошумљавање.
- Предузимати мјера за заштиту од пожара.
- Одржавати зелени појас у функцији смањења негативног утицаја на пејзаж.

- Константно вршити мониторинг станишта и врста од посебне вриједности.
- Направити планове за заштиту пејзажа, односно поштовати мјере наведене у Пројекту санације послје грађевинских, и по томе провести мјере техничке и биолошке санације.

3.2.6. Мјере за управљање отпадом

За вријеме изградње:

- Селектовано сакупљати грађевински отпад и комунални отпад.
- На локалитету поставити довољан број контејнера за сакупљање комуналног отпада, а затим одвозити у сарадњи са комуналним предузећем у складу са уговором о сарадњи.
- Отпадна уља и мазива и други опасни отпад сакупљати у посебним бачвама, складиштити на наткривеној и бетонираној површини, и збрињавати у сарадњи са овлашћеном институцијом.
- Уколико дође до неконтролисаног истицања опасних материја (гориво, уље) обезбједити довољне количине адсорбенса и адекватне посуде за прихватање горива, а даљи третман овог отпада вршити од стране овлашћене институције, која мора да обави уклањање опасних материја и асанацију терена у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13).

У току експлоатације:

- Комунални отпад одлагати у затворене контејнере.
- Искориштене нафтне деривате (уља и мазива) сакупљати и складиштити у металну бурад, заштићену од атмосферског утицаја и приступа неовлашћених лица, до збрињавања са овлашћеном институцијом.
- Придржавати се Плана управљања отпадом припремљеним у складу са чл. 22. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13).
- Уговоре са овлашћеним институцијама за збрињавање отпада, у складу са Каталогом отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 19/15), закључити у складу са Правилником о условима за пренос обавеза управљања отпадом са произвођача и продавца на одговорно лице система за прикупљање отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 118/05).

3.2.7. Мјере за заштиту ихтиофауне

У току изградње:

- Трајно обезбједити еколошки прихватљив проток воде (биолошки минимум).
- Изградити рибље стазе.
- Изградити био-акустичне ограде за рибе у циљу усмјеравања риба према рибљим стазама.
- Изградити баријере за спречавање пролаза риба до турбина.

У току експлоатације:

- Трајно обезбједити еколошки прихватљив проток воде (биолошки минимум).

- Одржавати рибље стазе проходним.
- У сарадњи са надлежном организацијом за газдовање рибљим фондом, извршавати периодично порибљавање ријеке аутохтоним рибљим врстама.
- У случају евидентне штете по рибљи фонд и друге акватичне организме, а који настану као посљедица извођења радова на предметној локацији или рада предметних хидроелектрана, одговорно лице је обавезно извршити надокнаду и урадити програм санације екосистема сходно Закону о рибарству и Закону о заштити природе.

3.2.8. Мјере за заштиту културно – историјског и природног наслеђа

- Уколико се у току радова наиђе на археолошки локалитет, а за који се претпоставља да има статус културног добра, о томе обавијестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се културно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица (члан 82. Закона о културним добрима, „Службени гласник Републике Српске“, број 11/95).
- Уколико се у току радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералогско-петрографског поријекла, а за које се претпоставља да има статус споменика природе, обавијестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица (Закон о заштити природе, „Службени гласник Републике Српске“, број 20/14).

3.2.9. Мјере након затварања и престанка рада постројења

- Локације постројења вратити у задовољавајуће стање, уклонити сав материјал и терен локације потпуно рекултивисати (затравити, нанијети слој хумуса и озеленити предметну површину).

3.3. Одговорно лице је дужно да предузме и остале активности и мјере за смањење утицаја на животну средину из предметног комплекса, а које су наведене у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе.

4. Приликом изградње предметног постројења или рада постројења не смију се прекорачити граничне вриједности за загађујуће материје и то:

4.1. Вриједности квалитета ваздуха морају бити усклађене са граничним вриједностима нивоа загађујућих материја у ваздуху утврђене Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12).

Граничне вриједности, толерантне вриједности и граница толеранције за заштиту здравља људи за сумпор-диоксид, азот-диоксид, суспендоване честице (PM₁₀, PM_{2.5}), олово, бензен и угљен-моноксид:

Период узимања средње вриједности мјерења	Гранична вриједност	Граница толеранције	Толерантна вриједност

Сумпор-диоксид			
Један сат	350 µg/m ³	150 µg/m ³	500 µg/m ³
Један дан	125 µg/m ³	-	125 µg/m ³
Календарска година	50 µg/m ³	-	50 µg/m ³
Азот-диоксид			
Један сат	150 µg/m ³	75 µg/m ³	225 µg/m ³
Један дан	85 µg/m ³	40 µg/m ³	125 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	20 µg/m ³	60 µg/m ³
Суспендоване честице PM₁₀			
Један дан	50 µg/m ³	25 µg/m ³	75 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	8 µg/m ³	48 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2,5} СТАДИЈУМ 1			
Календарска година	25 µg/m ³	5 µg/m ³	30 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2,5} СТАДИЈУМ 2			
Календарска година	20 µg/m ³	-	20 µg/m ³
Олово			
Један дан	1 µg/m ³	-	1 µg/m ³
Календарска година	0,5 µg/m ³	0,5 µg/m ³	1 µg/m ³
Бензен			
Календарска година	5 µg/m ³	3 µg/m ³	8 µg/m ³
Угљен-моноксид			
Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	10 mg/m ³	6 mg/m ³	16 mg/m ³
Један дан	5 mg/m ³	5 mg/m ³	10 mg/m ³
Календарска година	3 mg/m ³	-	3 mg/m ³

Циљна вриједност за суспендоване честице PM_{2,5}

Период узимања средње вриједности мјерења	Циљна вриједност
Календарска година	25 µg/m ³

Циљна вриједност за приземни озон

Циљ	Период рачунања просјечне вриједности	Циљна вриједност
Заштита здравља људи	Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	120 µg/m ³
Заштита вегетације	Од маја до јула	18 000 µg/m ³

Циљна вриједност за арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен

Загађујућа материја	Циљна вриједност

Арсен	6 ng/m ³
Кадмијум	5 ng/m ³
Никл	20 ng/m ³
Бензо(а)пирен	1 ng/m ³

4.2. Дозвољени нивои вањске буке према Правилнику о дозвољеним границама интензитета звука и шума (Сл. лист СРБиХ, бр. 46/89):

Подручје (зона)	Намјена подручја	Највиши дозвољени ниво вањске буке (dBA)			
		Еквивалентни нивои		Вршни нивои	
		дан	ноћ	L ₁₀	L ₁
I	Болничко, љечилишно	45	40	55	60
II	Туристичко, рекреацијска, опоравилишно	50	40	60	65
III	Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреацијске површине	55	45	65	70
IV	Трговачко, пословно, стамбено и стамбено уз саобраћајне коридоре, складишта без тешког транспорта	60	50	70	75
V	Пословно, управно, трговачко, занатско, сервисно (комунални сервис)	65	60	75	80
VI	Индустријско, складишно, сервисно и саобраћајно без станова	70	70	80	85

Дјеловање буке изван локације постројења не смије да прелази дозвољену границу за трећу зону утврђену према намјени подручја.

4.3. Граничне вриједности за квалитет воде, у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01):

Редни број	Параметар	Јединица мере	Гранична вредност
1.	Температура воде	°C	30
2.	pH		6,5-9,0
3.	Алкалитет	mg. CaCO ³ /l	-
4.	Електропроводљивост	μS/cm	-
5.	Остатак испарења-укупни	mg/l	-
6.	Остатак-нефилтрабилни	mg/l	35
7.	Остатак-филтрабилни	mg/l	-

8.	Суспендоване материје по <i>Imhoff-u</i>	ml taloga/l	0,5
9.	Растворени кисеоник	mg/l	-
		% засићења	
10.	НРК	mg/l	125
11.	ВРК ₅	mg/l	25
12.	Амонијачни азот	mg/l	10
	Амонијак	mg/l	-
13.	Нитритни азот	mg/l	1
14.	Нитратни азот	mg/l	10
15.	Укупни азот	mg/l	15
16.	Укупни фосфор	mg/l	3
17.	Масти и уља	mg/l	-
18.	Гвожђе	mg/l	2 000
19.	Кадмијум	mg/l	10
20.	Манган	mg/l	500
21.	Никл	mg/l	10
22.	Олово	mg/l	10
23.	Укупни хром	mg/l	100
24.	Цинк	mg/l	1 000

Параметри и класе квалитета површинских вода:

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V
рН – вриједност	6,8–8,5	6,8–8,8	6,5-9,0	6,5–9,5	<6,5;>9,5
Алкалитет, као CaCO ₃ g/m ³	>175	175-150	150-100	100-50	<50
Укупна тврдоћа, као CaCO ₃ , g/m ³	>160	160-140	140-100	100-70	<70
Електропроводљивост, µS/cm	<400	400-600	600-800	800-1500	>1500
Укупне чврсте материје, g/m ³	<300	300-350	350-450	450-600	>600
Укупне сусп.материје, g/m ³	<2	2-5	5-10	10-15	>15
Растворени кисеоник, g/m ³	>7	7-6	6-4	4-3	<3
Засићеност кисеоником, %	80-100	80-70	70-50	50-20	<20
Презасићеност кисеоником		110-120	120-130	130-150	>150
БПК ₅ при 20°C, g O ₂ /m ³	<2	2-4	4-7	7-15	>15
ХПК из KMnO ₄ , g O ₂ /m ³	<6	6-10	10-15	15-30	>30
Амонијачни азот, g/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-1,0	>1,0
Нитритни азот, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,2	>0,2
Нитратни азот, g/m ³	<1	1-6	6-12	12-30	>30
Фосфор, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,1	>0,1

РАН, mg/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,1-0,2	0,2-0,5	>0,5
PCBs, mg/m ³	<0,01	<0,02	0,02-0,04	0,04-0,06	>0,06
Фенолни индекс, mg/m ³	<1	1-3	3-5	5-10	>10
Минерална уља, mg/m ³	<10	10-20	20-50	50-100	>100
Детерџенти, mg/m ³	<100	100-200	200-300	300-500	>500
Гвожђе, mg/m ³	<100	100-200	200-500	500-1000	>1000
Манган, mg/m ³	<50	50-100	100-200	200-400	>400
Олово, mg/m ³	<0,1	0,1-0,5	0,5-2	2-5	>5
Калијум, mg/m ³	-	0,05-1	1-2	2-5	>5
Арсен, mg/m ³	<10	10-20	20-40	50-70	>70
Укупни хром, mg/m ³	<5	5-15	15-30	30-50	>50
Сулфати, g/m ³	<50	50-75	75-100	100-150	>150
Хлориди, g/m ³	<20	20-40	40-100	100-200	>200
Флуориди, g/m ³	<0,5	0,5-0,7	0,7-1,0	1,0-1,7	>1,7
Укупни колиформи, N/100ml	<50	50-5000	5*103- 5*104	5*104- 5*105	>105

5. Мониторинг

5.1. Одговорно лице постројења дужно је проводити мониторинг загађујућих материја на сљедећи начин:

Опис мјера	Учесталост
Организовати обуку свих запослених и водити записе о обуци и подизању свијести запослених о унапређењу радних процедура у циљу превенције загађивања.	Сваких 6 мјесеци
Водити дневник у који се уписују подаци важни за рад објеката, а нарочито подаци о количини и начину депоновања продукваног отпада и потрошњи воде. Саставни дио дневника мора бити: документација о техничко – технолошкој опремљености објеката, количини потрошене воде и електричне енергије, подаци о годишњој количини отпада и о предузетим мјерама по захтјевима из еколошке дозволе и евентуално по захтјевима инспекције за заштиту животне средине и водoprивредне инспекције.	Мјесечно и годишње
Водомјере и сатове за електричну енергију на локацији предузећа редовно читавати и записивати податке. Вршити редовне анализе података о утрошку воде и енергије, пратити ефекте спровођења активности и мјера из Плана у погледу смањења утрошка, те водити записе о овоме. Анализирати и економске ефекте постигнуте смањењем утрошка воде кроз накнаде које се плаћају.	Сваки мјесец
Надзирати и водити запис о спровођењу програма активности и мјера за спречавање цурења воде из славина, цјевовода,	

опреме. На бази ових докумената планирати будуће активности.	Сваки мјесец
Направити сумарни извјештај о свим претходно наведеним мјерама за мониторинг настанка отпада и емисија.	Једном годишње

МХЕ „Црквина“		План мониторинга	
	Аспект животне средине	Закон / Пропис	Учесталост
1.	МОНИТОРИНГ ЕМИСИЈЕ БУКЕ	Правилник о дозвољеним границама интензитета звука и шума („Службени лист БиХ“, број 46/89).	Најмање једном у три године, у љетном и зимском периоду
2.	МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ	Правилник о условима за испуштање отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01).	Једном у току календарске године, по један узорак прије и после захвата грађевинских радова
	МОНИТОРИНГ ЕКОЛОШКИ ПРИХВАТЉИВОГ ПРОТОКА ИЗ ПРЕГРАДНОГ ПРОФИЛА	Закон о водама („Службени гласник Републике Српске“, број 50/06).	Континуално
3.	АНАЛИЗА ИСТАЛОЖЕНОГ МУЉА У ЈАМИ ВОДОЗАХВАТА У ЈАМИ VODOZAHVATA	Правилник о условима за испуштање отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01)	Само у пробном раду и у случају да резултати прве анализе показују прекограничне вриједности
4.	МОНИТОРИНГ ПРАЋЕЊА НИВОА И ЈАЧИНЕ ЕЛЕКТРОМАГНЕТНОГ ЗРАЧЕЊА	Правилник о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса („Службени гласник Републике Српске“ број 112/05) Правилник о заштити од електромагнетских поља до 300 GHz („Службени гласник Републике Српске“, број 112/05)	Једном годишње
5.	МОНИТОРИНГ СТАЊА ОТПАДНИХ МАТЕРИЈА	Правилник о категорији, испитивању и класификацији отпада („Службени гласник РС“, број 19/15). Закон о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13).	Мјесечно

5.2. Инвеститор је дужан мониторинг вршити путем овлашћене институције, а извјештаје о извршеном мониторингу достављати надлежном еколошком инспектору.

5.3. Инвеститор је дужан без одлагања пријавити надлежном органу сваку случајну или непредвиђену незгоду или инцидент који значајно утиче на животну средину.

5.4. Одговорно лице постројења дужно је поступати по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача („Службени гласник Републике Српске“, број 92/07) и о томе извјештавати Министарство.

6. Саставни дио овог рјешења чине „Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе» израђени од овлашћене институције „ЕКОДОЗВОЛА“ д.о.о. Бања Лука.

7. Накнада за издавање еколошке дозволе обрачуната је и уплаћена у износу од 150,00 КМ.

8. Еколошка дозвола се издаје на период од пет година.

9. Министарство може извршити ванредну ревизију еколошке дозволе у случајевима утврђеним чл. 95. став 1. Закона о заштити животне средине.

Образложење

Дана 07.09.2015. године Инвеститор „Тесла“ д.о.о. Модрича, поднио је Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију захтјев за издавање еколошке дозволе за МХЕ „Црквина“ на ријеци Црквена, на локацији к.ч. 938/1 К.О. Очауш 1, што одговара к.ч. број 2811, 2813 К.О. Очауш (нови премјер) и к.ч. број 860/1, 860/42 К.О. Угодновић, што одговара к.ч. број 2628 и 2629/2 К.О. Угодновић (нови премјер) општина Теслић, инсталисане снаге 249 kW.

У складу с одредбом члана 85. Закона о заштити животне средине, уз захтјев су приложени Докази, које је према истој одредби израђени од „ЕКОДОЗВОЛА“ д.о.о. Бања Лука, институције овлашћене од овог Министарства за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

Докази поднијети уз захтјев садрже елементе које прописује члан 85. став 1. Закона о заштити животне средине.

МХЕ „Црквина“ је проточно деривационо постројење са водозахватом тиролског типа, цјевоводом и машинском зградом. Водозахватна грађевина је класични „тиролски“ тип водозавата са бетонираним водозахватном грађевином. У улазну грађевину (комору или водозахват) сакупљаће се вода рјечице Црквена која је тренутно неискориштена, а затим ће се упуштати у цјевовод под притиском и одводити према машинској згради. Улазна грађевина је неправилног облика и биће укопана у земљу. Њене димензије су око 27 m x 14,00 m и биће лоцирана на к.ч. број 938/1, к.о. Очауш 1 и 860/1, к.о. Угодновић. Из водозахватне грађевине је планиран деривациони цјевовод дужине око 1650 m, профила 650 и 600 mm. Намјена деривационог цјевовода је транспорт воде од сабирног базена до турбине у склопу машинске зграде. На одређеној (дефинисаној) траси која се простира дуж трасе пута, а која је провјерена теренским обиласком, извешће се полагање (уграђња) транспортног цјевовода. Полагање цјевовода од улазне грађевине до машинске зграде,

вршиће се у трупy шумског камионског пута и уз шумски камионски пут, на дијелу к.ч. број 938/1, к.о. Очауш 1 и 860/1, к.о. Угодновић. Машинска зграда предметне МХЕ налазиће се на десној обали рјечице Црквене и биће лоцирана на к.ч. број 860/42, к.о. Очауш 1. Висински ће се поставити тако, да буду задовољени услови потапања агрегата и сигурност од плављена при наиласку велике воде. У згради је предвиђена једна Пелтон турбина, као и комплетна хидромеханичка опрема. Уградиће се одговарајућа дизалица, извести сви потребни грађевинско-занатски радови и смјестити (уградити) комплетна потребна машинска и електро опрема за рад МХЕ - све у складу са важећим прописима и стандардима за изградњу и рад ове врсте постројења. Димензија машинске зграде биће око 12,80 m x 8,00 m ± 0,5 m, спратности П (приземље). Основни елементи (опрема и уређаји) у склопу машинске зграде су: хидроагрегат, хоризонтална турбина са растеретним вентилом на спирали, синхрони, самопобудни генератор без четкица који се веже директно на осовину турбине, расклопна опрема и мрежни трансформатор за прикључак на дистрибутивни далековод. Произведена електрична енергија се преко расклопне опреме и мрежног трансформатора прикључује се на дистрибутивни далековод, а у свему према условима из електроенергетске сагласности надлежне електродистрибутивне организације. Пласман и преузимање електричне енергије обављаће се у свему у складу са законским и осталим позитивним прописима изведеним на основу Закона, а који регулишу ову област. Одводни канал ће служити за одводњу воде из машинске зграде до водотока, јер се машинска зграда налази у непосредној близини рјечице Црквена. Основни технички подаци за МХЕ „Црквина“ су: просјечни протицај на мјесту водозавхата 0,28 m³/s, кота водозавхата 462 m.n.v., кота доње воде 542 m.n.v., тип турбине-Пелтон са 4 млазнице, нето пад 80 m, инсталисани протицај 0,55 m³/s, инсталисана снага 249 kW, дужина деривационог цјевовода око 1650 m, пречник деривационог цјевовода 650 и 600 mm. Рад електране је предвиђен аутоматски, без посаде, са даљинским управљањем и повременим обиласком постројења ради визуелне контроле и прегледа опреме.

Утицаји који ће настати изградњом овог хидроенергетског објекта ће се огледати кроз утицаје у периоду изградње и утицаје у току експлоатације мини хидроелектране. Могући утицаји мини хидроелектране се посебно очекују у периоду изградње водозавхата, цјевовода и машинске зграде. Привременог су карактера, настају ради употребе тешке механизације, грађевинске технологије и организације градилишта, а резултат су ископа, одлагања, транспорта и уградње великих количина грађевинског материјала.

На крају закључују, да су утицаји наведене мини хидроелектране на животну средину такви, да се подузетим мјерама у фази градње и експлоатације објекта налазе у прихватљивим границама, те овако описаним процесом рада моћи ће се постићи заштита животне средине, током изградње и експлоатације постројења, па се негативан утицај на животну средину може свести на прихватљив ниво.

Надаље, у складу с одредбом члана 85. Закона о заштити животне средине у дневном листу „Пресс РС“, дана 12.09.2015. године објављено је обавјештење о поднесеном захтјеву за издавање еколошке дозволе, а документација је достављена општини Теслић, дана 14.09.2015. године, ради увида заинтересоване јавности.

У Законом одређеном року а ни до дана одлучивања није било примједби, прилога и сугестија заинтересоване јавности на поднесени захтјев и документацију достављених Минисарству.

Одјељење за просторно уређење општине Теслић у свом допису, број 04-36-78/15 од 13.10.2015. године, истиче да након што су утврдили да је обавјештење о поднесеном захтјеву објављено у дневном листу „Прес РС“ од 12.09.2015. године, на огласној табли истакло обавјештење, те се у просторијама тог одјељења могао извршити увид у предметни захтјев и приложену документацију у року од 30 дана, рачунајући од дана објављивања обавјештења о поднесеном захтјеву у листу „Прес РС“. Даље, наводе да у остављеном року није било захтјева за увид у захтјев и приложену документацију, нити датих примједби по предметном захтјеву и документацији од стране заинтересоване јавности.

У свом мишљењу, одјељење наводи се, према документацији приложеној уз захтјев ради о пројекту за који се мора спровести процјена утицаја на животну средину, јер се ради о подручју које подлијеже заштити по прописима о заштити природе, заштити културно-историјског наслеђа и заштити вода, те да приложени докази не садрже релативне информације о поступку процјене утицаја. На крају закључују да предметни захтјев није комплетан за одлучивање.

Достављена примједба од стране Одјељења за просторно уређење општине Теслић је размотрена од стране овог Министарства и у складу са истом даје се сљедеће образложење: За предметни пројекат је спроведен поступак претходне процјене утицаја на животну средину и донесено рјешење број 15.04-96-85/15 од 17.08.2015. године, којим Инвеститор „Тесла“ д.о.о. Кладари Доњи, Модрича није обавезан спроводити процјену утицаја нити прибавити Студију утицаја на животну средину прије издавања локацијских услова за изградњу МХЕ „Црквина“ на ријеци Црквена, инсталисане снаге 249 kW. Поред тога, у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе приложени су и локацијски услови за изградњу МХЕ „Црквина“ у мјесту Угодновић, Теслић, број 04-364-59/15 од 28.08.2015 године, издати од стране надлежног одјељења општине Теслић. С тим у вези, рјешењем по захтјеву за претходну процјену утицаја на животну средину Инвеститору је наложено покретање поступка за издавање еколошке дозволе за предметно постројење за активност одређену наведеним рјешењем и Локацијским условима, а у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине.

Овим рјешењем су наложене мјере заштите културно-историјског и природног наслеђа, мјере заштите пејзажа, заштите вода и ихтиофауне, односно свих елемената животне средине, а које су усагалашене са Стручним мишљењима Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичког завода за заштиту културно–историјског и природног наслеђа, а и у складу је са мишљењем Општине Теслић у поступку претходне процјене утицаја на животну средину.

Цијенећи да су докази израђени у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине, као и чињеницу да се реализацијом мјера утврђених овим рјешењем утицаји на животну средину могу свести у дозвољене мјере, Министарство је на основу члана 90. Закона о заштити животне средине одлучило као у диспозитиву рјешења.

Накнада у износу од 150,00 КМ наплаћена је у складу Законом о административним таксама („Службени гласник Републике Српске“, број 100/11, 103/11 и 67/13).

Ово рјешење је коначно у управном поступку, те против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бањој Луци у року од 30 дана од пријема овог рјешења. Тужба се предаје у два истовјетна примјерка таксирана са 100 КМ судске таксе непосредно Суду или му се препоручено шаље поштом.

Уз тужбу се прилаже ово рјешење у оригиналу или препису.

МИНИСТАР

Сребренка Голић

Достављено:

1. „Тесла“ д.о.о. Модрича
2. Одјељењу за просторно ... општина Теслић
3. Републичком еколошком инспектору
4. Евиденцији
5. а/а